MŠ NEURAZY

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Skřítci objevitelé

Cesta za kouzlem lesa

„Naše cesta začíná otázkou: Co objevíme dnes?“

Mateřská škola Neurazy, okres Plzeň-jih, příspěvková organizace

Neurazy 74, 335 01 Nepomuk

Účinnost od 1. 9. 2026

Základní údaje o dokumentu

Údaj	Hodnota
Název školy	Mateřská škola Neurazy, okres Plzeň-jih, příspěvková organizace
Sídlo	Neurazy 74, 335 01 Nepomuk
IČO	75005531
Ředitelka školy	Bc. Kateřina Barborková
Osoba odpovědná za tvorbu ŠVP	Bc. Kateřina Barborková ve spolupráci s pedagogickým týmem
Telefon MŠ	+420 723 710 351
E-mail	ms@neurazy.cz
Web	www.ms-neurazy.cz
Zřizovatel	Obec Neurazy, Neurazy 61, 335 01 Nepomuk
Číslo jednací	Č.j. 494/26
Platnost a účinnost	od 1. 9. 2026

ŠVP byl projednán pedagogickým týmem dne: 18.8.2026

Podpis ředitelky a razítko školy:

Kateřina Barborková

Digitálně podepsal Kateřina Barborková
Datum: 2026.08.23 15:48:51 +02'00'

Obsah

1. Identifikační údaje

2. Charakteristika školy

3. Pedagogický tým školy

- 3.1 Spolupráce pedagogického týmu
- 3.2 Ředitelka jako pedagogický lídr
- 3.3 Učitel jako průvodce dítěte
- 3.4 Profesní rozvoj

4. Podmínky vzdělávání

- 4.1 Psychosociální podmínky
- 4.2 Spolupráce se zákonnými zástupci a komunitou
- 4.3 Organizace
- 4.4 Životospráva
- 4.5 Věcné podmínky

5. Charakteristika vzdělávacího programu

- 5.1 Vize a cíle
- 5.2 Příběh programu
- 5.3 Pojetí vzdělávání
- 5.4 Vzdělávací strategie
- 5.5 Participace dítěte
- 5.6 Pedagogické diagnostikování a individualizace
- 5.7 Klíčové kompetence a základní gramotnosti

6. Vzdělávací obsah

- 6.1 Kouzlo, které nosím v sobě
- 6.2 Kouzlo mezi námi
- 6.3 Kouzlo ukryté ve světě
- 6.4 Kouzlo živého lesa
- 6.5 Kouzlo, které tvoříme společně
- 6.6 Třídní plánování
- 6.7 Celoroční motivační linie

7. Plán autoevaluace

- 7.1 Reflexe vzdělávání
- 7.2 Využití výsledků

Závěrečná ustanovení

1. Identifikační údaje

Identifikační údaje jsou uvedeny v úvodní části dokumentu. Školní vzdělávací program je zpracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (RVP PV, 2025).

2. Charakteristika školy

Mateřská škola Neurazy je jednotřídní mateřská škola rodinného typu s nejvyšším povoleným počtem 24 dětí. Věkově heterogenní třída umožňuje přirozené soužití dětí různého věku, vzájemnou pomoc, učení nápodobou i přijímání různých rolí ve skupině.

Škola sídlí v patrové budově bývalé školy v klidné části obce. V bezprostředním okolí je les, potok a rozmanitá příroda. Na budovu navazuje členitá školní zahrada, která spolu s okolním prostředím tvoří přirozenou součást vzdělávání.

Prostředí třídy je uspořádáno tak, aby podporovalo samostatnost, možnost volby, spolupráci a aktivní učení. Hračky, pomůcky a materiály jsou dětem podle jejich možností dostupné. Prostor postupně členíme do center aktivit inspirovaných principy programu Začít spolu. Využíváme individuální, skupinové i společné činnosti a podle situace přesouváme vzdělávání také na zahradu, do lesa a do prostředí obce.

3. Pedagogický tým školy

Pedagogický tým tvoří ředitelka školy, učitelky mateřské školy a podle aktuálních vzdělávacích potřeb dětí asistenti pedagoga. ŠVP neuvádí jmenovité personální obsazení; popisuje stabilní strukturu týmu, aby dokument zůstal aktuální i při personálních změnách.

3.1 Spolupráce pedagogického týmu

Jednotřídní uspořádání umožňuje každodenní sdílení informací o dětech a úzkou spolupráci. Pedagogové společně plánují, vyhodnocují průběh vzdělávání, sdílejí diagnostická zjištění a domlouvají jednotné vzdělávací strategie. Základem je otevřená komunikace, vzájemná podpora a společná odpovědnost za klima školy.

3.2 Ředitelka jako pedagogický lídr

Ředitelka vytváří podmínky pro naplňování společné pedagogické vize, podporuje spolupráci a profesní rozvoj, poskytuje zpětnou vazbu, vytváří prostor pro reflexi a sleduje kvalitu vzdělávacího procesu. Součástí vedení školy je také péče o bezpečné pracovní prostředí a wellbeing týmu.

3.3 Učitel jako průvodce dítěte

Učitel vytváří bezpečné a podnětné prostředí, pozoruje dítě, naslouchá jeho otázkám, nabízí vzdělávací příležitosti a pomáhá mu hledat vlastní cesty. Respektuje individualitu dítěte a současně jej vede k pravidlům, odpovědnosti a ohleduplnosti. Nezprostředkovává pouze hotové odpovědi, ale podporuje zvídavost, samostatné přemýšlení a učení vlastní zkušeností.

3.4 Profesní rozvoj

Další vzdělávání pedagogů vychází z potřeb školy, výsledků autoevaluace a pedagogického diagnostikování. Zaměřujeme se zejména na individualizaci, práci v heterogenní třídě, podporu dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, formativní přístup, centra aktivit, čtenářskou a matematickou gramotnost, badatelské a venkovní vzdělávání a wellbeing.

4. Podmínky vzdělávání

4.1 Psychosociální podmínky

Základem je bezpečné, respektující a předvídatelné prostředí. Dítě má možnost postupné adaptace podle svých potřeb. S dětmi mluvíme o pocitech, přáních a problémech, společně vytváříme smysluplná pravidla a vracíme se k jejich významu. Děti mohou vyjadřovat svůj názor, volit mezi nabízenými možnostmi a přiměřeně věku se podílet na rozhodování. Chybu vnímáme jako přirozenou součást učení.

4.2 Spolupráce se zákonnými zástupci a komunitou

Rodinu považujeme za partnera školy. Základem spolupráce je důvěra, pravidelná komunikace a společný zájem o dítě. Nabízíme individuální konzultace, rodiče se mohou zapojovat do vybraných aktivit a přinášet vlastní podněty. Mateřská škola se aktivně účastní života obce a vytváří příležitosti k mezigeneračnímu setkávání, společnému tvoření, čtení, kulturním akcím a dobrovolnickým aktivitám.

4.3 Organizace

Denní režim je pružný a reaguje na aktuální potřeby dětí. Spontánní hra, nepřímo řízené činnosti a vlastní aktivita dětí mají významné místo. Děti mají dostatek času na dokončení činnosti nebo návrat k ní. Střídají se spontánní, individuální, skupinové a společné činnosti, centra aktivit, pohyb, pobyt venku, odpočinek a relaxace. Vzdělávání není vázáno na pevný každodenní blok frontálně řízené činnosti.

4.4 Životospráva

Dětem je nabízena pestrá a vyvážená strava a po celý den mají zajištěn pitný režim. Podporujeme samostatnost a kulturu stolování. Školní jídelna v souladu s platnými právními předpisy zajišťuje také dietní stravování dětem s potravinovými alergiemi nebo jiným zdravotně odůvodněným dietním omezením na základě doložené zdravotní potřeby. Ve spolupráci se zákonnými zástupci nastavujeme opatření pro bezpečnou přípravu a podávání stravy a současně podporujeme přirozené začlenění dítěte do společného stravování.

Každodenně vytváříme prostor pro přirozený pohyb ve třídě i venku. Odpočinek respektuje individuální potřebu dítěte; dětem s nižší potřebou spánku nabízíme po nezbytné relaxaci klidové činnosti.

4.5 Věcné podmínky

Prostředí školy je bezpečné, přehledné, podnětné a variabilní. Pomůcky a materiály jsou podle věku a možností dětí dostupné tak, aby je mohly samostatně vybírat, používat a ukládat. Centra aktivit podporují hru, tvořivost, komunikaci, konstrukční a badatelské činnosti, práci s knihou a matematické zkušenosti. Děti se přiměřeně svým možnostem podílejí na péči o třídu, zahradu a společné prostředí.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Vize a cíle

Místo, kam se děti těší a kde mohou růst s radostí.

Chceme být mateřskou školou, ve které je dítě přijímáno jako jedinečná osobnost a má bezpečný prostor pro hru, objevování, vztahy, pohyb, tvořivost a vlastní iniciativu. Podporujeme důvěru ve vlastní schopnosti, samostatnost, komunikaci, spolupráci, odpovědnost, vztah k přírodě a radost z poznávání. Neusilujeme o jednotný výkon všech dětí; vyrovnáváme jejich vzdělávací šance a respektujeme individuální tempo a možnosti.

5.2 Příběh programu

Naše třída je třídou Skřítků objevitelů. Skřítci se vydávají na dlouhou cestu za záchranou kouzelného lesa. Cesta nemá předem stanovenou podobu; vzniká spolu s dětmi z jejich zážitků, otázek, potřeb a objevů. Děti poznávají samy sebe, druhé lidi i svět kolem sebe, setkávají se s výzvami, hledají odpovědi, tvoří, experimentují a spolupracují.

Na cestě získávají symbolické klíče spojené s odvahou, přátelstvím, laskavostí, zvídavostí, odpovědností, péčí a spoluprací. Klíče nejsou odměnou za výkon ani prostředkem k porovnávání dětí. Na konci roku společně otevřou Srdce kouzelného lesa a objeví, že největší kouzlo vznikalo mezi nimi – v přátelství, vzájemné pomoci, odvaze, tvořivosti a radosti z poznávání.

5.3 Pojetí vzdělávání

Vzdělávání chápeme jako aktivní proces. Vycházíme z hry, přirozené zvídavosti, aktuálních zájmů, reálných situací a předchozí zkušenosti dítěte. V heterogenní třídě nemusí všechny děti dělat stejnou činnost, stejným způsobem, ve stejném čase ani dojít ke stejnému výsledku. Pedagog vytváří různě náročné příležitosti a poskytuje dítěti takovou míru podpory, kterou aktuálně potřebuje.

5.4 Vzdělávací strategie

Strategie	Jak ji využíváme
Hra	základní prostředek učení; dostatek času pro spontánní hru a její rozvíjení
Prožitkové a situační učení	učení vlastní zkušeností a využívání přirozeně vzniklých situací
Kooperativní učení	spolupráce, rozdělení rolí, komunikace a společné řešení
Badatelské učení	otázky, předpoklady, pozorování, pokusy a ověřování
Učení venku	zahrada, les, potok a obec jako přirozené vzdělávací prostředí
Centra aktivit	volba, samostatnost, práce jednotlivce i malé skupiny
Reflexe	sdílení zkušenosti, pojmenování pokroku, obtíží a dalšího směru

5.5 Participace dítěte

Děti mají přiměřeně věku možnost ovlivňovat své vzdělávání. Naslouchámе jejich otázkám a nápadům, nabízíme volbu, podporujeme různé způsoby řešení, zapojujeme děti do plánování některých činností a do tvorby pravidel. Při zahájení tématu zjišťujeme, co děti již vědí, co je zajímá a co by chtěly zjistit.

5.6 Pedagogické diagnostikování a individualizace

Pedagogické diagnostikování je průběžnou součástí každodenní práce. Sledujeme silné stránky, potřeby, zájmy, způsob učení a individuální pokrok dítěte. Zjištění zaznamenáváme a využíváme při dalším plánování, při volbě vzdělávacích strategií a při nastavování podpůrných opatření. Dítě neporovnáváme s ostatními, ale sledujeme jeho posun ve vztahu k předchozí úrovni.

POZORUJEME → ZAZNAMENÁVÁME → VYHODNOCUJEME → PLÁNUJEME → NABÍZÍME → ZNOVU POZORUJEME

5.7 Klíčové kompetence a základní gramotnosti

Klíčové kompetence a základní gramotnosti rozvíjíme napříč celým vzděláváním. Neoddělujeme je do samostatných „lekcí“, ale vytváříme situace, ve kterých dítě aktivně jedná, přemýšlí, komunikuje, spolupracuje a využívá zkušenosti.

Klíčová kompetence	Hlavní vzdělávací strategie	OVU
Kompetence k učení (KKU)	otevřené otázky, pokusy, pozorování, využití zkušenosti, reflexe, práce s chybou	KKU-000-000-PV1-001 až 004
Komunikační (KKK)	rozhovor, společná setkání, vyprávění, prezentace, různé prostředky vyjádření, respektující komunikace	KKK-000-000-PV1-001 až 005
Osobnostní a sociální (KOS)	emoce, samostatné rozhodování, spolupráce, řešení konfliktů, pomoc, respekt k hranicím	KOS-000-000-PV1-001 až 008
K občanství a udržitelnosti (KOB)	společná pravidla, péče o prostředí, obec a komunita, odpovědné a šetrné jednání	KOB-000-000-PV1-001 až 006
K podnikavosti a pracovní (KPP)	vlastní nápad, plánování, volba materiálu a postupu, dokončení činnosti, rozdělení rolí	KPP-000-000-PV1-001 až 009
K řešení problémů (KRP)	problémové situace, více řešení, ověřování, práce s chybou, vysvětlování postupu	KRP-000-000-PV1-001 až 007
Kulturní (KKT)	literatura, hudba, výtvarná a dramatická tvorba, tradice, kulturní život obce, respekt k rozmanitosti	KKT-000-000-PV1-001 až 004
Digitální (KDI)	smysluplné a bezpečné využití technologií, digitální záznam, hledání informací, algoritmické myšlení i bez zařízení	KDI-000-000-PV1-001 až 003

Čtenářskou gramotnost rozvíjíme pravidelným předčítáním, prací s knihou a příběhem, rozhovorem o textu, předvídáním děje, dramatizací, prací se symboly, piktogramy, návody a různými informačními zdroji. Podporujeme spontánní zájem o písmo bez předčasného formálního nácviku čtení a psaní.

Matematickou gramotnost rozvíjíme v reálných situacích: při počítání, třídění, párování, porovnávání, měření, odhadování, orientaci v prostoru a čase, práci se stavebnicemi, hlavolamy, při vaření, pěstování, pokusech a konstrukčních činnostech. Oceňujeme různé způsoby řešení a vedeme děti k vysvětlení a ověření postupu.

6. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je uspořádán do pěti flexibilních integrovaných bloků. Bloky nejsou přiřazeny k měsícům ani ročním obdobím. Pedagogové se k nim mohou vracet, propojovat je a vybírat jejich části podle aktuálních potřeb a zájmů dětí. Konkrétní vzdělávací nabídka vzniká v třídním plánování.

Každý blok propojuje více vzdělávacích oblastí RVP PV: Dítě a jeho tělo; Dítě a jeho psychika; Dítě, ten druhý a společnost; Dítě a svět. Očekávané výsledky učení (OVU) jsou závazným rámcem pro období ukončování předškolního vzdělávání.

6.1 Kouzlo, které nosím v sobě

Objevuji sebe

Symbolický klíč: ODVAHA

Dítě poznává své tělo, potřeby, emoce, schopnosti a možnosti. Rozvíjí samostatnost, zdravé návyky, bezpečné chování a důvěru ve vlastní schopnosti. Učí se zvládat změnu a neúspěch a požádat o pomoc.

Rámcový obsah: já a moje tělo, smysly, zdraví, pohyb, odpočinek, hygiena, sebeobsluha, emoce, bezpečí, osobní hranice, samostatnost.

6.2 Kouzlo mezi námi

Objevuji druhé

Symbolický klíč: PŘÁTELSTVÍ A LASKAVOST

Dítě poznává význam vztahů a společenství. Učí se komunikovat, navazovat přátelství, spolupracovat, respektovat druhé, přijímat odlišnost, řešit konflikty dohodou a chránit své soukromí a bezpečí.

Rámcový obsah: rodina, kamarádství, třída, pravidla, komunikace, spolupráce, pomoc, empatie, odlišnost, konflikty, bezpečné vztahy.

6.3 Kouzlo ukryté ve světě

Objevuji a přemýšlím

Symbolický klíč: ZVÍDAVOST A RADOST Z OBJEVOVÁNÍ

Dítě se ptá, zkoumá, porovnává, třídí, počítá, měří, experimentuje, konstruuje, hledá pravidelnosti a ověřuje řešení. Rozvíjí jazyk, předčtenářské a předmatematické dovednosti, tvořivé a logické myšlení a pracuje s různými informačními zdroji.

Rámcový obsah: pokusy, voda, vzduch, světlo, zvuk, technika, vesmír, čas, čísla, množství, tvary, měření, konstrukce, knihy, příběhy, symboly, digitální technologie, otázky dětí.

6.4 Kouzlo živého lesa

Objevuji přírodu a učím se o ni pečovat

Symbolický klíč: ODPOVĚDNOST A PÉČE

Dítě poznává přírodu především přímou zkušeností. Pozoruje změny, zkoumá živou a neživou přírodu, vnímá souvislosti mezi člověkem a prostředím a zapojuje se do skutečné péče o zahradu, rostliny, živočichy a okolí školy.

Rámcový obsah: les, louka, potok, voda, půda, zahrada, rostliny, zvířata, počasí, proměny přírody, pěstování, udržitelnost, ochrana přírody a bezpečnost venku.

6.5 Kouzlo, které tvoříme společně

Měním nápady ve skutečnost

Symbolický klíč: SPOLUPRÁCE

Dítě získává zkušenost, že nápad lze proměnit ve skutečnost. Plánuje, tvoří, pracuje s materiálem a nástroji, spolupracuje, přijímá role a podílí se na skutečném životě školy a obce – na projektech, slavnostech, jarmarcích, pěstování, vaření či kulturních aktivitách.

Rámcový obsah: nápady, tvoření, stavění, konstrukce, materiály a nástroje, hudba, tanec, dramatizace, vaření, pěstování, tradice, obec, kultura, projekty, dobrovolnictví.

6.6 Třídní plánování

Třídní plánování je otevřený pracovní materiál pedagogického týmu. Vychází z pedagogického diagnostikování, potřeb skupiny i jednotlivých dětí, jejich otázek a nápadů, aktuálních událostí, přírodních jevů, tradic a života obce. Pedagogové vybírají odpovídající OVU a vytvářejí vzdělávací příležitosti, které k nim přirozeně směřují. V průběhu realizace nabídku upravují podle reakcí a zájmu dětí.

POZORUJEME → NASLOUCHÁME → PLÁNUJEME → NABÍZÍME PŘÍLEŽITOSTI → DĚTI OBJEVUJÍ → REFLEKTUJEME → PLÁNUJEME DALŠÍ CESTU

6.7 Celoroční motivační linie

Příběh Skřítků objevitelů propojuje vzdělávací program, ale není pevným plánem úkolů. Děti během roku objevují pět „kouzel“ a získávají symbolické klíče. Na konci společné cesty klíči otevřou Srdce kouzelného lesa. Zjišťují, že skutečné kouzlo se skrývá ve vztazích, vzájemné pomoci, odvaze, tvořivosti, spolupráci a radosti z poznávání.

7. Plán autoevaluace

Autoevaluace je průběžný proces, jehož cílem je získávat zpětnou vazbu o podmínkách, průběhu a výsledcích vzdělávání a využívat ji pro další rozvoj školy. Zjištění vedou ke konkrétním opatřením; po jejich realizaci sledujeme účinnost změny.

Oblast	Cíl a kritéria	Metody a nástroje	Frekvence	Odpovědnost
Podmínky vzdělávání	bezpečí, klima, organizace, životospráva, prostředí, centra aktivit	pozorování, rozhovory, porady, kontrolní činnost, zpětná vazba rodičů	průběžně; souhrn 1× ročně	ředitelka + tým
Průběh vzdělávání	hra, možnost volby, aktivita dětí, individualizace, strategie, venkovní vzdělávání, OVU	pozorování, hospitace, reflexe, třídní plánování, práce dětí	průběžně; pedagogická reflexe min. 1× měsíčně	pedagogický tým
Výsledky a pokrok dětí	individuální posun, samostatnost, komunikace, spolupráce, učení, gramotnosti	pedagogická diagnostika, portfolio, pozorování, rozhovory, konzultace	průběžně; souhrn min. 2× ročně	učitelé
Diagnostika a individualizace	využití zjištění pro plánování a podporu, podpůrná opatření	analýza záznamů, konzultace pedagogů a AP, hospitace	průběžně; souhrn min. 2× ročně	pedagogický tým + ředitelka
Pedagogický tým	spolupráce, sdílení, profesní rozvoj, společné strategie, wellbeing	porady, sebereflexe, hospitace, DVPP, individuální rozhovory	průběžně; souhrn 1× ročně	ředitelka
Rodina a komunita	komunikace, partnerství, zapojení rodičů, spolupráce s obcí a partnery	konzultace, schůzky, dotazník dle potřeby, společné akce	průběžně; souhrn 1× ročně	ředitelka + pedagogové
Funkčnost ŠVP	aktuálnost, soulad s RVP PV, funkčnost bloků, pokrytí OVU, soulad dokumentu s praxí	analýza ŠVP, kontrolní matice OVU, porady, hospitace, externí závěry	průběžně; souhrn 1× ročně	ředitelka + pedagogický tým

7.1 Reflexe vzdělávání

Při průběžné reflexi si pedagogové kladou zejména otázky: Co děti zaujalo? Co objevily? Jaké nové otázky vznikly? Měly dostatek prostoru pro vlastní aktivitu a volbu? Byla nabídka přiměřená různým možnostem? Které OVU jsme rozvíjeli? Co fungovalo a co je třeba změnit? Do reflexe přiměřeně zapojujeme také děti.

7.2 Využití výsledků

Výsledky autoevaluace využíváme při úpravách ŠVP a třídního plánování, nastavování podpory jednotlivým dětem, plánování profesního a materiálního rozvoje, organizaci vzdělávání a spolupráci s rodinami a partnery.

ZJIŠŤUJEME → VYHODNOCUJEME → PLÁNUJEME ZMĚNU → REALIZUJEME → OVĚŘUJEME PŘÍNOS

Závěrečná ustanovení

Školní vzdělávací program je veřejným dokumentem. Je průběžně vyhodnocován a podle potřeby upravován v souladu s platným RVP PV, právními předpisy, podmínkami školy a zkušenostmi pedagogického týmu. Aktuální verze je zveřejněna způsobem umožňujícím dálkový přístup a je k dispozici v mateřské škole.